

Precizări metodologice

1. Sursa datelor o constituie **Ancheta privind formarea profesională în România (FORPRO)** care se desfășoară cu o periodicitate de 5 ani, în conformitate cu recomandările și standardele Uniunii Europene prevăzute în Regulamentul Consiliului și Parlamentului European nr.1552/2005 privind statisticile formării profesionale în întreprinderi și în Regulamentul Comisiei Europene nr.1153/2014 privind datele care trebuie colectate și cerințele referitoare la eșantionare, precizie și calitate.
2. Cercetarea s-a adresat întreprinderilor cu personalitate juridică, **indiferent de forma de proprietate și forma juridică**. S-au inclus în cercetare întreprinderile care desfășoară ca activitate economică principală oricare din activitățile secțiunilor **B – N, R și S**, conform CAEN Rev.2 (Clasificarea Activităților din Economia Națională) și au avut **10 sau mai mulți salariați**.

În proiectarea eșantionului s-a luat în considerare necesitatea asigurării reprezentativității datelor pe **trei clase de mărime ale întreprinderii** în funcție de numărul mediu de salariați: 10 - 49 salariați, 50 - 249 salariați și 250 salariați și peste.

Unitățile economice au fost selectate din întreaga țară, din toate județele, atât din mediul urban, cât și din cel rural.

Centralizarea datelor s-a realizat după **activitatea principală a întreprinderii**, respectiv pe clase de mărime după **numărul mediu al angajaților**, iar gradul de reprezentativitate al rezultatelor anchetei este asigurat la nivel de **total țară** (NUTS 0¹).

3. Volumul eșantionului a cuprins circa 9000 de întreprinderi, **rata de răspuns**² fiind de 93,19%, iar **cea de refuz** de 5,02%.

Definiții:

- ✓ **Formarea profesională continuă (FPC)** reprezintă ansamblul de măsuri sau activități de pregătire pe care întreprinderile le organizează și finanțează, total sau parțial, pentru angajații lor și se adresează tuturor *persoanelor angajate* care au deja o calificare obținută fie în sistemul național de educație³, fie la locul de muncă (actual sau precedent).

Formarea profesională continuă (FPC) se realizează prin:

- cursuri (interne sau externe);
- alte forme de formare profesională continuă.

- ✓ **Cursurile de formare profesională continuă** sunt evenimente organizate și coordonate de o întreprindere, concepute exclusiv cu scopul de a oferi instruire sau formare profesională **unui grup de persoane**, în altă parte decât la locul de muncă (de exemplu: într-o sală de curs, în incinta unui centru de pregătire), instruirea realizându-se de către personal calificat (de exemplu: profesori, lectori, specialiști etc.) pentru o perioadă de timp bine stabilită și planificată în avans de către organizatorii cursului. Cursurile de formare profesională continuă pot fi organizate și online sau în sistem mixt/hibrid.

În funcție de **organizatorul și coordonatorul** cursului se disting două tipuri de cursuri:

¹ Nomenclatorul Unităților Teritoriale Statistice (NUTS).

² Cauzele care intră în calculul ratei de răspuns sunt: răspuns, unități temporar fără activitate, unități pentru care răspunde altcineva, unități cu evenimente organizatorice (absorbție, fuziune).

³ **Sistemul Național de Educație** este organizat pe niveluri care asigură coerența și continuitatea instruirii și educației, având următoarea structură:

- *preuniversitar* – învățământ primar, secundar inferior (gimnazial), secundar superior – liceal și profesional, post secundar - neechivalent primului nivel universitar (școală postliceală de specialitate sau tehnică de maiștri);
- *terțiar universitar* – de scurtă durată, ciclul I – licență, ciclul II – master, ciclul III – doctorat, postdoctorat.

- **cursuri interne** - organizate și coordonate de întreprinderea însăși, chiar dacă locul de desfășurare al cursurilor este situat în afara întreprinderii (*de exemplu: într-o sală de conferințe a unui hotel, a unei universități, a altei întreprinderi, înăuntrul sau în afara localității respective sau pe teritoriul altei țări etc.*).
- **cursuri externe** - organizate și coordonate de o altă organizație sau unitate, total separată de întreprinderea interviuată, chiar dacă locul de desfășurare al cursurilor este situat în incinta întreprinderii respondente sau a centrului de pregătire pe care aceasta îl deține.
- ✓ **Alte forme de formare profesională continuă** sunt orice tipuri de formare profesională continuă, altele decât cursurile, ce se pot desfășura la fața locului, online sau în ambele variante (învățare mixtă/hibridă) și cuprind:
 - perioade planificate de pregătire ghidată, instruire sau experiență practică la locul de muncă;
 - pregătire planificată prin rotirea personalului la locuri de muncă diferite, prin schimb de experiență, detașare temporară pentru specializare;
 - instruire la conferințe, prelegeri, seminarii al căror scop principal este formarea profesională a angajaților;
 - participare la cercuri de pregătire/îmbunătățire a cunoștințelor, cercuri de calitate;
 - autoinstruire inclusiv prin mijloace electronice de învățare.
- ✓ **Formarea profesională inițială (FPI):**
 - se acordă persoanelor care se formează în cadrul sistemului național de educație unde perioadele de pregătire practică alternează cu cele de pregătire teoretică (**nivel gimnazial, liceal și postliceal – ISCED 2-4**) și care nu au obținut încă o calificare;
 - are ca scop obținerea unui certificat/diplomă care să ateste calificarea pe o ocupație sau grupă de ocupații, după absolvirea cu succes a nivelului de instruire;
 - durata totală a programului (pregătire practică și teoretică) este de minim 6 luni și maxim 6 ani;
 - presupune existența unui acord/contract/convenție de pregătire practică între participantul la formarea profesională și întreprindere direct sau prin intermediul instituției de învățământ;
 - participantul beneficiază de o formă de remunerare în numerar sau în natură (salariu, indemnizație, bursă, primă, altă formă de remunerare).
- ✓ **Costul cursurilor de formare profesională continuă** include:
 - Taxe și plăți către unitățile care au furnizat cursuri FPC inclusiv taxa de curs, plata examinatorilor precum și plata instructorilor externi care au susținut cursurile interne;
 - Plăți efectuate pentru participanți la cursurile de FPC pentru transport, diurnă și cazare;
 - Costul forței de muncă al instructorilor interni și personalului propriu al centrului de pregătire, precum și al altor persoane implicate exclusiv sau parțial în coordonarea și susținerea cursurilor de FPC;
 - Costul spațiului de pregătire (sălile de curs), al echipamentelor și materialelor didactice, inclusiv consumabilele folosite pentru cursurile de formare profesională continuă;
 - Contribuții la acorduri de finanțare colectivă (de exemplu: taxe, cotizații, contribuții, subscripții pentru cursurile de FPC) către diferite fonduri (de exemplu: naționale, regionale);
 - Încasări de la diverse fonduri colective, (de exemplu: sponsorizări) pentru FPC, din alte surse.
- ✓ **Costul mediu al cursurilor pe participant** reprezintă raportul dintre costul cursurilor de FPC și numărul de participanți la cursuri.
- ✓ **Costul mediu orar al cursurilor** reprezintă raportul dintre costul cursurilor de FPC și numărul de ore petrecute în cadrul cursurilor de către participanți.

- ✓ **Costul total al formării profesionale continue** include costul cursurilor de formare profesională și costul forței de muncă al participanților la cursuri, corespunzător perioadei în care s-au desfășurat cursurile de FPC.
- ✓ **Costul mediu al formării profesionale continue pe participant** reprezintă raportul dintre costul total al formării profesionale continue și numărul de participanți la cursuri FPC.
- ✓ **Costul mediu al formării profesionale continue orar** reprezintă raportul dintre costul total al formării profesionale continue și numărul de ore petrecute în cadrul cursurilor de FPC de către participanți.
- ✓ **Rata globală de participare la cursurile de formare profesională continuă** reprezintă ponderea participanților la cursuri FPC în numărul mediu al angajaților din toate întreprinderile care au format obiectul anchetei.
- ✓ **Rata de participare la cursurile de formare profesională continuă** reprezintă ponderea participanților la cursuri FPC în numărul mediu al angajaților din întreprinderile care au oferit cursuri FPC.

Clasificări utilizate:

- **Clasificarea Activităților din Economia Națională (CAEN Rev.2)**, armonizată cu clasificarea europeană în domeniu (NACE Rev.2), următoarele secțiuni sunt aferente sferei de cuprindere a anchetei:

Cod CAEN Rev.2 (nivel secțiune)	Denumirea secțiunii
B	Industrie extractivă
C	Industrie prelucrătoare
D	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat
E	Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare
F	Construcții
G	Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor
H	Transport și depozitare
I	Hoteluri și restaurante
J	Informații și comunicații
K	Intermedieri financiare și asigurări
L	Tranzacții imobiliare
M	Activități profesionale, științifice și tehnice
N	Activități de servicii administrative și activități de servicii suport
R	Activități de spectacole, culturale și recreative
S	Alte activități de servicii

- **Clase de mărime a întreprinderilor**

Clasa de mărime a întreprinderilor	Număr mediu de angajați
Întreprinderi mici	10 - 49 angajați
Întreprinderi mijlocii	50 - 249 angajați
Întreprinderi mari	250 angajați și peste